

Solen någon annanstans

Nora Amarin

Endast som vittne är människan till:

Tag och skriv!

Gunnar Ekelöf

Kapitel 1. **Staden**

Jag är ett slagfält
döp om mig till eld
en eldig himmel lyser
upp havets vågor
tycker inte om
när de tror jag är svag
ibland längtar jag efter
havets uppror

Hon har funderat på om känslan av utanförskap kan drivas ut av havets vågor. Det känns så ibland, när hon vandrar i hamnen vid den Röda stenen. Vågorna smeker hennes känslor. Hon vill att vågorna ska ta med dem och fördriva dem. Ut till havets botten och förlösa dem. Kanske skulle de ersättas med något annat när vågorna rullar tillbaka till henne?

För någonstans där ute vilar det hon söker. Om hon bara kunde blunda och öppna sina ögon för att till slut se det framför sig. Det som kallas för ett hem och i den ingår något - en gemenskap. Ibland när hon sitter på spårvagnen brukar hon snekla på människorna och undra om de känner sig hemma i staden.

De lärda inom tänkandet - psykologer, säger att helheten, den måste hon hitta inom sig själv. Hur kan hon göra det när utanförskapet är så starkt präglad inom henne? När hon varken tillhör här eller där? Och vill hon i så fall ingå i denna typ av tillhörighet?

Hon står på den guppande bryggan vid färjeläget. Karlatornets eviga gestaltning vart hon än vänder sin blick. En ovälkommen känsla växer i henne. Det höga tornet får henne att tänka på staden och vem den är till för. Solen har nu gått ner för länge sedan. Mörkret gör att byggnadens ilskna ljus skaver i hennes ögon, fastän hon står så långt bort.

Hon heter Nasrin och är en betraktare. Hon står utanför och tittar in. Stadens innersta tankar vägleder henne. För även staden har något att säga. Om du lägger örat mot marken, om du blundar och lyssnar på vinden, hör du? Från asfalt till miljonprogrammets skyhöga tak. Allt och alla har sin historia. Alla vill berätta.

Med en frånvarande blick, genom hennes tankar, ser hon på staden. Detaljerna. Trottoarernas mönster. Hon har memorerat allt. Ljudet från trafiken försöker tränga sig förbi byggarbetet - stadens eviga rekonstruktioner. Hon kan känna människors känslor när de går förbi henne. De glada. De stressade. De kämpande. De mot sitt nästa mål. Och hon, utan ett mål? Nej. För hon är ett vittnesmål.

Staden: Om du för första gången besöker den kanske du förvånas av dess splittrighet. Hon försöker infinna sig, gro in sig i den. Det gråa vädret vittnar om ett avstånd.

Regndroppar trasslar in sig mellan stenmurarna. Hon går på mörk, lerig asfalt. Ser löven mosas in i marken. Människornas blickar markerar ett försvar och hon utesluts. Om hon föll, vem skulle hjälpa henne upp?

Kära Marie,

Har du tänkt på
hur konstigt det kan vara
att alltid bo i en och samma stad

Förflyttandet sker
endast med tankarna
och melankolin följer efter

Vi vill vidare till
något nytt

Hur
när de dömer ut oss
efter förmåga

Världens rädslor
under våra fötter

En flykt i våra hjärtan
sträcker sig mot himlen

Vi

De utstötta

Som förs åt sidan

i takt med stadens hjärtslag

Uppifrån bron och till fastlandet åker bussen. ”Stadens hjärta”, det är dit vi ska. Hon kliver av vid en hållplats. Hon går förbi godisbutiken, sedan till det uppdelade torget. Hon följer vattnets riktning. Vattnet går igenom fontänen och vidare till trappan som lutar sig mot kanalen. I staden möter hon samma ansikten om och om igen. Mannen som alltid står någonstans på platsen och ropar ut: ”Frid vare med Er! Välkomna Jesus in i era liv och se vad som händer.”

Hon funderar på om den predikande mannen har hittat det som gör att man känner sig hel. Hon får lust att gå fram till honom och fråga. Just när hon ska ta ett kliv till fontänen ser hon en annan man med ett stort korshalsband gå förbi henne. I ena handen bär han på en pappersmugg som han sträcker fram till de förbipasserande.

Hon vänder sig om och ser när han går mot horisonten. En plats är uppriven och bakom den byggs det nya kontor och våningshus. Byggnader för människor som har råd att bo och verka här. Har staden bett om en ny skepnad? För vilka? Hon tänker på den romska mannen. Han som är lik hennes far. De har samma snälla blick. Hon brukar ge honom bröd, några slantar, ett hej – oftast bryr hon sig inte om människornas blickar.

Framtiden och det förutspådda. Hur ordet romsk efterföljs av ordet tiggare på Iphones ordförslag. De efterföljande dagarna, när högerpolitiken tar över, kommer glappet bli större och större. Hennes splittring djupare och djupare. Hon bara vet det.

Tapperhetens ljus vi
människor i decennier

Korsar gatorna
Följs med i strömmen av
ensamhet

Vi arbetarklass
Regnets glitter lyser
på gatstenarna

Månen likt ett tomt skal
Bakom spårvagnarnas fönster
mörker

Drömmar fastgjutna
i betong

Miljonprogrammets fönster
väcker dagen på nytt

Ännu en dag att ta sig igenom
Ännu en dag att släcka

En orangerosa skymning brukar inta den här staden. Somliga skulle säga att det är ett perfekt avslut på dagen. För sådan är staden, den här platsen. När du börjat veta tillräckligt mycket om den har du två alternativ.

Ett – att tycka om den. Att kalla den för ditt hem. Två – att helt enkelt avsky den. Att vilja brottas med orättvisorna som formats här.

Hon tänker att det krävs ett motstånd för att förändra något. En chans att låta något bli annorlunda. Något som får växa. Något som kan föra människorna i den här staden samman. Mörkret har fallit. Nu är solen någon annanstans.

Kapitel 2. Tankar från en stad och den tid som flyr

Kära Nasrin,

Jag har levt ett halvt liv men saknar flera liv. Jag tänker på hur lustigt allting är. En tid som går men en kropp som minns allt.

Jag vandrar i staden. I den här staden finns inga bostäder kvar. Vi måste göra någonting, säger dem. Medan dem bygger bostäder ingen har råd att bo i.

Du får bara komma på besök. Nej, inte ens det. Stå utanför porten och frysa. Titta ut genom spårvagnarnas fönster och undra. Om de kanske också inkluderat dig i deras detaljplan?

Igår åkte jag till utkanten av den här staden. Till utkanten av allt. Och sen tillbaka till staden, centrum, igen. Tiden - något jag aldrig lyckas fånga. Hur hinna i kapp sig själv?

På väg hem från jobbet ser jag människorna. Tänker att jag saknar en kärlek detta år också. Vandrar genom en längtan som aldrig tar slut.

Frågar mig själv om det är ok att bli bränd av andras blickar, när mina ögon bränns utav tårar. Men ibland, kan jag inte hjälpa att bli kär i den här staden. För trots mörkret – avståndet - utanförskapet – tiden som flyr – finns jag.

En gång frågade någon mig, varför jag har en sådan hatkärlek till staden och vad det gör med en människa. Om det går att älska den platsen rent, på riktigt igen.

Jag svarade: Mellan den här staden och mitt hjärta växer det sig en bro, och den växer sig allt längre ju mer åren går. Att lära sig gå tillbaka till avståndet, hur?

Samla ihop tiden som flytt, hur? Tvinga sig älska något som stöter dig bort, hur? Men jag har kommit på ett sätt att överleva, det är att skriva om den här staden. Att skriva sig igenom den.

//Din, Marie

Kära Marie,

Du säger

att du är kär i den här staden

Jag förstår inte varför

jag vill härifrån

Utanförskapet

fördärvar tomma gator och torg

Går det att hitta någon lika

Samma som det var en gång

Egentligen vill jag till en annan plats

där staden inte känner igen mig

Sitta på bussar där ingen vet

vem jag är

//Din, Nasrin

En sammanhållen stad

där drömmar får växa

En hållbar stad

öppen för världen

Men det finns broar som byggs

för att stärka bandet till andra

Det finns broar som också byggs

för att likt murar markera

en plats som vill utesluta

Det finns en övermakt

som låtsas vilja hjälpa

Men som mer eller mindre

stjälper när de ifrågasätter ens identitet

Ingen möjlighet

att vistas på vissa platser

liksom känna sig hemma

när drömmar

förblir fastgjutna i betong

Hon funderar om man kan känna sig mer utanför - liksom förlorad, om platserna man befinner sig på är uppdelade och olika. Om övermakten har till uppgift att radera bort värdefulla platser till förmån av nya.

Gentrifiering heter det visst – ett ord hon letar efter och som beskriver staden på G. Det är liksom det närmaste hon kan komma staden. Gentrifieringens klyftor bär henne och visar henne runt bland orättvisorna.

Hisingen. En stad i en stad. En stad mitt i staden. En stad mitt på en ö. På väg hem i spårvagnen. Genom spårvagnsfönstret ser hon på de stora hålen i marken och de nya husen som snart kommer växa fram. Byggnaderna är som stora skuggor som följer efter invånarna. Skuggor som bestämmer över oss, vi som lever, vistas och arbetar här. Skuggor som placerar oss i fack.

Spårvagnen gnisslar när den svänger – det bekanta Göteborgsgnisslet. Likt en orm slingrar den sig fram genom staden. Spårvagnen åker i en rasande fart när den svänger i en krök. Ändå hinner hon läsa vad som står på slutet av den nya bron. Stora svarta versaler där någon har klottrat: ”TÄNK PÅ DE HEMLÖSA.”

Efter spårvagnsturen kliver hon av och svänger in vid höghusen. Hon befinner sig i ”Den nya stadsdelen” som de kallar den, när de nya husen nu byggs. Hon ser landshövdingshus i olika gröna kulörer och strax bredvid dem ser hon ett nybygge vars balkonger matchar den gröna färgen på landshövdingshuset. Som om husen försöker smälta in i de gamla, redan existerande husen. Som om husen försöker förlåta förvandlingen som sker.

För att den här staden inte är vår

För att kulturlivet stryps

För att byggnaderna

påminner om någonting

där de mest välbärgade

får vistas i

GÖTEBORG – DRÖMMARNAS STAD

Ibland får drömmar inte plats i verkligheten

Det byggs bostäder som liknar klossar

ett pussel som ska täcka staden

Det finns klossar som inte är byggda för alla

och människor som inte har råd

att passa in i jättelika klossar

Se på henne – den som betraktar staden

Som om den där blicken kunde ändra på

känslan som infinner sig här

Ett obehag sprider sig i hennes kropp

när hon promenerar i centrum och SER

Fasader av ren polerat glas

Jättelika klossar och fönster

blickar tillbaka på henne

Namnen avlöser varandra

Från Järntorget till hamnen

där båtarna en efter en

transporterar människorna

BALDER JÄRNVÅGEN

Draken väcks till liv, eller?

CLARION HOTEL (tar över) DRAKEN

Draken tillfångatas – FOLK (ets) eld hotas att släckas

JÄRNTORGS GATAN x BROGATAN

Ett nybygge bland alla andra nybyggen tar form

”En plats för musik, konst och teater såväl som grundläggande mänskliga värden som jämställdhet och allas lika rättigheter.”

Att Järntorget ska just förbli det – en sammanhållen, jämställd plats

Jämställd för vilka?

För VD:arnas ögon att mätta?

Hon går vidare och på en annan byggnad står det WALLENSTAM

en av stadens hyresvärdar

Nu går det inte att undgå

mediernas rubriker

Wallenstam vill höja hyran med 10 procent

Alla dessa byggnader

Alla dessa människor

som knappt äger staden själva

Ibland vill hon göra revolt mot byggnaderna

En gång var solnedgången hennes hopp och framtid

Hon minns hur hon såg

på horisonten och över havet

med sin bästa vän

Drömmar som skulle uppfyllas/en tro på en framtid

som var inkluderande

Om ändå staden var deras

Hur splittrad är egentligen den här staden

när monument ställs upp på torgen

och skriker ut

sin vilja att tillhöra

Nej, det här är inte jämställdheternas stad

Det här är inte en stad för alla

(att få synas i)

RIP

Café Flüb

Teater Trixter

Viktoriahuset

Järntorget

Vila i frid

Göteborgs kulturliv

RIP allt som en gång tillhört oss

Solnedgångar i den här staden. Det är då himlen är som allra vackrast. Som här, ute på Hisingen. Hon funderar om det kanske är så när man bor på en ö. Mot slutet av dagen kanske solen gifter sig med månen och förlöser rosamolniga avkommor. Hon glömmer ofta det. Att hon bor på en ö och att denna ö har slukats upp av alla byggnader. Av alla skuggor där solen inte lyckas skina eller tränga igenom.

Hennes lägenhet ligger vid parken där hon ofta sätter sig ner för att fortsätta spinna på drömmarna. Hon brukar se på människorna som går förbi henne och undra om de redan vet, innan deras blickar möter hennes – den fragilhet som innebär? Som är i henne.

Hon tar upp ett svartvitt block ur väskan och börjar att skriva. Hon samlar ord och strofer. Vissa skulle kalla det för memoarer, dagboksanteckningar. Hon kallar det för ett vittnesmål, en betungande skrift som rör sig i staden. Något som behöver finnas i den här världen.

När pennan möter pappret känns det som att möta sin älskare. Hon tänker att det känns så. Men skrivandet är även en tillflykt ifrån vardagen. Ja, kanske till och med från den här staden. Vad som håller henne fast? Det vet hon inte säkert. Men innan hon tar reda på det måste hon skriva sig igenom staden. Det är det enda sättet att kunna förstå det hon nu ser hända.

Kära Nasrin,

Staden säger att den vill skapa gemenskap, men jag ser bara en hierarkisk syn här.
Systematisering. Ett uppsökande. Vi lånar av vår tid, vårt liv, vår bostad. En gåta jag kläckt
för längesen. Landskap som förflyttar sig sakta. Land-skap. Skapandet av land. Erövringen.
Exploateringen. Jag ser ingen gemenskap. Inte här.

Denna hatkärlek för staden. Jag undrar om den blir större och större för varje gång jag
kommer på mig själv att hata mig själv.

//Din, Marie

En eftermiddag innan hon ska i väg till arbetet. Hjalmar Brantingsplatsen. Hon går in på Pressbyrån och köper sig en macka.

”Det blir 35 miljoner kronor!” utbrister kassören. Försöker vara rolig. Hon ger ett halvt leende i pengar.

Sedan snabbt in på Lundbys bibliotek. Innan regnet hinner ifatt henne. Hon äter sin macka i smyg medan hon läser bokryggarna.

Förvirrande blickar avger människorna. Som om de inte visste att allting ryms, här i ett bibliotek.

Hon smeker bokryggarna. Suckande mönster inåt väggarna. Strax går spårvagnen. Hon måste alltid påminna sig själv, att tiden är outhärdlig men flyktig på samma gång

.

Kära Marie,

Ibland ser jag mig själv som ett olycksdjur. Visste du att när ett djur håller kvar blicken hos ett annat djur, så betyder det oftast våld? Antingen det eller sex.

När jag möter andras blickar håller jag helst inte kvar den blicken. Syns du inte finns du inte. Finns du inte så skyddas du från det onda. Av andras blickar. Något jag fick lära mig sedan jag var liten.

Se inte in i andras ögon, då blir det farligt. En blick som inte finns. En blick jag inte minns. Andras blickar. Min egen. Ser jag inte, så skadas jag inte. Att skydda mig själv till varje pris. En överlevnadsstrategi. Jag trodde som liten, att om jag inte ser, så förblir jag också osynlig. Osynlig för den egna kroppen.

Att glömma sig själv eller minnas – kroppens varningssignaler. Eller. Utanförskapet som leder till utmattning och utsatthet. Barndomsmobbningen som skapat denna fragila människa. Och nu – fragil att klara av kroppens begär. Att lyssna på det enda jag har kvar. Mig själv. Föddes med en vilja att leva, existera. Fastän jag är olycksdjuret.

Jag undrar när jag ska lära mig att livet inte är slitsamt? Inte nödvändigtvis? Inte lida i onödan. Men det är spåren jag förutsätter mig i. Livet jag fick lära mig.

Jag är rädd att andra ska uppfatta mig som skev. Ja, rentav farlig. Liksom ett hot mot deras renlighet, ärlighet, perfektionism.

Ibland glömmet jag att jag är icke privilegierad. Glömmet att jag och du är icke vita. Glömmet ibland var vi kommer ifrån. Och var vi är idag. Vad vi åstadkommit. En plats in i värmen. Men det finns en gräns. Det gör det alltid.

//N

Kapitel 3. **Tillhörighetens minnen**

Jag önskade att

jag var ett barn som sa ifrån

Ett barn som slog när det gällde

Marie sitter vid sitt skrivbord och ser ut genom köksfönstret. Blicken ser ut över staden. Staden så mäktig med all dess ljus i dimman. Hon tänker på människors blickar.

Vad vet hon om dessa blickar, dessa kroppar. Om sin egen kropp? Hon är rädd för utanförskapet, att människornas blickar ska avslöja den fragila människan, slå ut henne bland andra. Samtidigt, i utanförskapet ligger en plats att vila på. Dra sig undan till.

Hon är rädd att stadens ljus kommer rikta dess starka vita strålkastare mot henne och avslöja – denna person hon är. Bräcklig. Osäker. Ursäktande av sin existens. Att älskas och bli älskad av andra. Som mycket man måste förlora för att vara en del av det Här.

Kära Nasrin,

Jag saknar barndomens kyliga höstvind
röda jordgubbsmössor och sand mellan händerna
mättnaden av rönnbären på buskarna
nu är det vår i november
staden i ett annat ljus
ett leende i höstsolen
en hoppfull framtid
vilar i ögon som glittrar
vill i alla fall tro på det
//M

Nasrin befinner sig på platsen som en gång i tiden var hennes barndomshem. Det ligger mitt i stan. Mellan det som kallas för ölhålan, där långgator enas i varje krön. Lägenheten har röda hustak som påminner om en svunnen tid. I närheten ligger hamnkvarteren och havet som hon älskar.

Inget har förändrats här. Förutom ett nytt dagis med en färgglad lekplats. Hon sitter vid köksbordet och samtalar med sin mor om barndomen. Det var en trygg barndom som hon ofta drömmer sig tillbaka till. Hon ser ut genom köksfönstret. De första snöflingorna har börjat erövra marken. Hon blundar. Hon minns:

De leker tafatt på lekplatsen. Hon och lillebror. De ramlar och slår sig och blöder ifrån såren. De är oskyldiga som bara barn kan vara. Han gör en kullerbytta i sandlådan och hon balanserar på gungan.

”Titta hur snabbt jag kan springa! Ser du hur högt jag kan hoppa?” De skrattar åt varandras konster. Då och då fastnar deras blickar på den molniga himlen och när de hör flygplanen flyga stannar tiden för en stund.

Regnet droppar på deras overaller. Sanden mellan deras händer blir till lera. Världen befinner sig i början på något nytt. I ett annat nytt ljus. De är bara inte medvetna om det ännu. Just nu är de lyckliga. Just nu är de fria, som bara barn kan vara.

Gruset på marken flyger åt alla håll när de går tillbaka hem. Hon vänder sig om och säger till sin bror: *jag kommer sakna våra lekar när jag blir äldre*. Kanske säger hon det, kanske inte. Det är något med hur hennes blick möter hans.

Regnet öser nu ner. Genom köksfönstret bildas det kondens. Hon trycker ansiktet mot fönstret tills näsan blir alldeles röd. Mor säger något till henne medan hon tänder ett ljus och ställer fram världens sockersöta baklava på köksbordet.

Ur hennes urtvättade jeans tar hon fram en skrynklig pappersbit och lägger på bordet. Några rönnbär har blivit mosade men det gör ingenting för hennes lillebror norpar snabbt åt sig dem.

Han tar två bär och blundar medan han håller dem framför sina ögon. Hon skrattar åt hans underligheter. Så plötsligt, en känsla av melankoli dyker upp i magen på henne och tillfångatar hennes späda kropp. Hon är bara 8 år men redan nu vet hon hur ångesten känns.

Hon tänker på farmor som flydde från Irak och som nu bor ensam i stadens utkant – någonstans i Angered. Hon tänker på sin familj som är de enda som har varandra. Tänker på

mammas släkt och föräldrar i den andra delen av världen. Hon vill samla dem alla här hemma hos sig.

Hon är rädd för vad framtiden, vad livet kommer göra med dem. Hon tänker på döden och på sjukdomar. Hon tänker på ensamhet och utanförskap. Att leva är en anhöringssjukdom trots allt.

Kära Marie,

Jag tänker på arv

men mest tänker jag på brev

hur de har olika tid, chans och vilja att nå mottagaren

medan arvet bara är där

liksom fast i tiden

när vi var små

lät vi vår mor hålla i vår hand

(handen som kramar pennan, hårt)

medan vi skrev brev

till mormor

vår mors missnöje

förklätt till skratt

när vi stavade fel på

de arabiska orden

och hur hon lät vissa ord stå kvar

inte suddas bort

för att skicka med ett skratt

till släkten

jag tänker på brev

och på platsen jag alltid kallade för hem

guld förklätt till rinnande sand

den ensamma rosen som överlevde flera årstider

på mormors gata i Jordanien

den gråa brevlådan

hängandes utanför

mormors hus

luckan som fortfarande står öppen

trots att den inte är i bruk längre

längtan att få ett brev

hur det känns att öppna

och ta del av hälsningarna

som en varm, fjärran kram

att ta fram

när saknaden blir som störst

och tar över minnena igen

//N

Kapitel 4. Att tillhöra gator som inte vill tillhöra dig

Till Nasrin,

Jag vandrar i staden

går där det är tyst

i mörker

På en skylt

minns jag ditt namn

känslorna finns kvar

gata för gata

å stegen jag tar är tunga

hör spårvagnarnas rälser

sjunga mellan husen

in på gårdarna

och förbi kyrkogården

En melodi

från de döda

Kvinnan vid havet sörjde

kanske saknade vi lika länge

förgäves

En slöja av is
täcker hamnen

Den röda stenen
har bleknat

Vittnar om en tid
som en gång funnits

Jag vandrar i en storm
av minnen
som aldrig vill ta slut

Förbi en korvkiosk
pubarnas fönster
i gyllene ljus

Snön som glänser på marken
I den här staden
lämnar jag mina avtryck
I mina minnen återföds vi

//M

Haga. En del av Göteborg som staden tyckts bevara. De sitter på ett café med röda sammetslena fåtöljer. Nasrin och dejten. Sedan de kom hit har de blivit iakttagna av en kvinna i 50-årsåldern som nu slutat le mot deras bord. Nasrin ser hur kvinnan blir röd om kinderna. När kvinnan märker att hon är iakttagen sänker hon ned blicken i den rustikblåa koppen framför henne.

Nasrin vill ta tag i en servett, knyckla ihop den och kasta den mot kvinnan medan hon vill skrika så att alla i caféet hör: ”Nej, Britta! Alla par är inte lyckliga och förälskelse må vara något fint men för mig är det förjävligt, ja, ett brinnande helvetesinferno!” Nasrin väcks ur sina tankar när hon hör dejten utbrista: ”Jo. Jag har tänkt på en grej och jag... jag vill inte träffa dig, längre.”

Hon möter hennes älskares blick. Eller, älskare och älskare. Tinderdejten hon lärt känna i snart fyra månader. Alldeles för lång tid för henne att investera i den här personen. Alldeles för lång tid att lägga alla hennes framtidsdrömmar i en okänd persons händer. Alldeles för lång tid för att gå sönder i tusen bitar och nu är det för sent.

Hon försöker dölja tårarna som vill sippra fram bakom ögonlocken. Känsloerna som ohejdat kokar upp. Likt ett inferno. Eller en vulkan som nu har väckts till liv och tillfångatar alla hennes känslor. *Jag tappar bort min värdighet, igen. Om och om igen. Fan. Inte en gång till. Inte här. Inte nu.*

”Får jag bara fråga, varför? Det som kändes så bra. Jag tycker ju om dig!” Hennes röst spricker när hon uttalar de sista orden. Hon märker att hon håller andan. Hon knycklar en pappersservett mellan händerna. Hjärtat slår, hon börjar kallsvettas och synen blir suddig där hon sitter mittemot denna vilsna, idiot nummer 9.

”Ja, alltså... ibland kan man ju märka rätt så tidigt att man inte passar ihop. Jag skulle ha sagt detta för längesen. Jag är ledsen.”

Den vilsna personen reser sig upp, tar på sig sina ytterkläder, tar tag i sin bricka och ställer den vid ett brickställ. Sedan vänder han sig mot henne och säger: ”Det har inte med dig att göra. Det har med mig. Jag vet inte riktigt vad jag vill bara. Ha det bra!” Hon ser hur personen går ut genom caféet. *Jag vet inte vad jag vill bara.* Orden ekar i hennes huvud.

Hon sneglar vid den 50-åriga kvinnans bord som nu har lämnat caféet för länge sedan. En ihållande vanmakt intar hennes kropp. Inte ens en kärleksdrömmande kvinna har hon som

sällskap att trösta sig inför! Hon ser ut genom fönstret. Människor promenerar utanför caféet.
Människor med ett mål. En tillhörighet.

Ett utblottat hjärta söker ett hem

bland banditer som stjal hjärtslag

Tappar dig på kärlek

och gör dig hemlös

Nasrins känslor av utanförskap för henne tillbaka till den ödsliga platsen på skolgården. Hon är tolv år gammal och har precis börjat känna in andras närvaro runtomkring henne.

Känslorna hon bär på nu, är precis de känslor som hon kände då. Det är barn, klasskamrater, som omringar henne på skolgården. De skrattar. Drar henne i håret och i kläderna. Det enda hon vill är att få vara med dem, en i gänget.

Hon får en tillhörighet men till stora förluster. Det är lugnt, tänker hon. De kan skratta åt mig hur mycket de vill. Jag är trots allt inte osynlig nu. Att håna någon är också att *se* någon.

Skolklockan ringer sitt bekanta ljud som alltid framkallar olustkänslor. Alla barn springer till klassrummen. Hon avundas att alla vet sin exakta plats. Att alla, förutom hon, tycks infinna sin plats i världen som om det vore det mest självklara.

Hon ser hur fröken kommer fram och ger henne en blick av medlidande (en blick av hopplöshet.) Hopplösa unge, stackars barn, kärt barn har många namn men vi tycks ha glömt bort Ditt namn. Vem är du nu igen?

En tyst liten flicka med annorlunda utseende än dem. En annan färgskala. En som inte hänger med på lektionerna. Någon olik dem. Ett hot. Hot kan växa sig till något större. Och hot bör tas bort så fort det bara går. Precis som gamla byggnader som rivs för att göra plats till andra, mer välbärgad och fungerande byggnader och områden.

Fröken tar tag i hennes hand och drar upp henne från marken. De går tyst tillbaka in i klassrummet. Alla barn skriker, stöjar och hörs. Hon har en klump i magen.

Väl inne i klassrummet försöker fröken få tyst på den högljudda klassen. Det går inte så bra. Bredvid sitter en av klassens jobbigaste unge. När hon sitter försjunken i tankarna och försöker lyssna på vad fröken säger, så utbrister han: ”Oj, din bänk är öppen. Ska du inte stänga den?”

Hon ser inte att bänken har öppnats. Men hon ser ett rosa skrivhäfte och ska precis ta ut det när - BAM! Skolbänkens lock stängs på hennes händer. En pulserande smärta i fingrar och hon börjar gråtskrika. Några i klassen blir förskräckta. Andra går fram och hjälper henne få upp locket. Andra skrattar och någon brister: ”Titta, fröken! Den lilla tysta råttan är inte så tyst längre!”

”Nu får du lugna ner dig, Hampus!” Ryter läraren till medan hon går mot henne.

”Men jag försökte ju bara hjälpa henne att stänga bänken!” Ryter Hampus tillbaka. Läraren ger henne en kram och torkar hennes tårar. Det är första gången hon känner en sådan värme i skolan. Men värmen avtar snabbt och hon försöker slita sig loss från den plötsliga omfamningen.

Ett klingande ljud får henne att komma tillbaka till nuet. Hon möter en servitris trötta blick som ställer en bricka full med dricksglas vid kassan. Hon tittar ut genom fönstret, det har redan blivit kväll.

Någon morgon ska jag vakna och bli som er

Fast inte riktigt för det måste vara förjävla tråkigt att föra sig som er:

tala som er

klä sig som er

få en given plats som er

Någon dag ska jag vakna och förstå hur man kämpar för en plats

och vad som offras på vägen till den platsen

Men innan jag gör det ska jag hitta mig själv

Man upptäcker saker man inte förstod om sig själv

Så många delar av en själv

Man upptäcker det först nu

Hjärtat som en karta – det vill bli hittat

Hjärtslagen

expanderande

stora rörelser

som vill ut mot världen och skapa

Suger in alla intryck som en tvättsvamp

jag ska

kasta ut allting och kalla det för konst

Kapitel 5. – Vänskap och förluster

Se på henne

Hon som sitter och gråter

i ett rum med kaoset inombords

Skälvande väggar omger henne

Ett raserat ego fräter i henne

Ett hjärta i brand

Systematiskt jagande av personer

som ska fylla

detta tomrum

för evigt

Ingenting gör lika ont som självhatet

Kära Marie,

Jag ingår ett äktenskap med tvivlet. För att jag så många gånger hört: *Det är bättre att ha någon än att vara helt ensam.* Ensamheten inom mig kvider. Den vill lösgöra sig ifrån mina fötter, från marken jag går på. Den vill bli befriad från burens av glas.

Att fylla ett glas med något annat. Kanske fick han mig att till slut välja. Kanske var det bättre så, med förlusten. Kanske och även om det gjorde ont - att lämna kvar bitar av en själv, sin framtid, sina minnen, hoppet – allt det sista. Så många gånger jag överlevt. Men ju mer jag förlorar människor, desto mer ensam känner jag mig i den här staden.

//Nasrin

Kära Nasrin,

Ibland känns det som att
jag är en flykting i min kropp

Är det här ett krig

(Kanske)

Människor som kommer och går i mig

inom mig

för mig

för livet

Ibland förstår jag inte avskedet

Jag tar ångestdämpande för att dämpa det som känns/bränns

För att klara av det som går och går och som aldrig kommer tillbaka igen

När saknaden eller vad det är

tränger förbi

i mig

Är det enda jag vill göra

Det enda jag KAN göra

är att skriva

om förlusterna

Minnena som avlöser varandra

Som små såpbubblor

De exploderar

och fräter på min hud

Minnena

Minerna

Minen

Av

älskarna

släkten

farmor

morfar

mormor

morbröderna

Spår från ett hav som en gång funnits

De var ju där

i mitt liv en gång

Nu är de solstrålarna som värmer huden om sommaren

Nu är de löven som trillar ner från träden på hösten

De är snöflingorna om vintern

De är livets närvaro när jag blundar

//M

Kära Marie,

Jag har ett minne av staden när vi var yngre. Den som vi föddes i och som var den bästa barndomen vi fick tack vare mina och dina föräldrar.

Jag tänker - så konstigt att den nu byggs för de rika, när den en gång tillhörde oss. Vi lekte på kullerstenarna, åkte bräda nedför de långa branta backarna.

Din lillebror spelade fotboll med Masthuggets barn och du lärde dig klättra på klätterställningarna medan du blev hejad på av tjejerna som var äldre än oss.

De vuxna som gick förbi log mot oss. De bjöd hem oss och vi fick sitta vid deras köksbord och äta middag tillsammans med deras barn. Hur de vuxna sa: "Vill du ha mera saft? Eller, "Ta nu och ät så du blir mätt." En snällhet i blicken som de inte har nu.

Nu frågar de var vi kommer ifrån, var vi egentligen tillhör och varför vi är här. Förvånade över språket som vi så invant vårdat. Några frågade oss redan då.

Men vi var ju bara barn. Infödda i området vi alltid sett som hem. De hörde på vår fläckfria svenska, men med vassa blyertspennor renskrev de på vår solberikade hud. Ärren bar vi med oss hem. Gömde misstron under kudden om kvällarna. Gömde omgivningens sanning inför våra föräldrar.

En gång ville inte någon släppa in mig i lägenheten. Det var där jag bodde, mina föräldrars lägenhet, min port, vår gata. Kanske tyckte de misstänksamma blickarna att jag var skev, liksom en spricka i deras välbeställda liv. Något som skavde. Något som inte fick tillhöra där.

Jag stod vid porten och letade efter nycklarna i väskan. En kvinna öppnade porten men stannade tvärt. Hon granskade mig uppifrån och ner. "Å, var tror du att Du ska in någonstans?" hade hon frågat.

Jag minns att hennes röst lät ängslig. Samtidigt var det något maktfullt i den. Som att hon redan hade bestämt sig. Jag kunde skimta en rädsla när min blick mötte hennes. Hon höll dörren med foten. Hennes ena hand hade ett stadigt grepp om portens handtag. "Vem är Du?" väste hon åt mig.

Jag blev stum. Visste inte vad jag skulle säga. Jag tittade ner på gruset i marken. Det fick mig att tänka på hur ont det gjorde när jag föll från de höga klätterställningarna på lekplatsen. Hur huden fick stora sår som efteråt bildade blåmärken så att min mor blev alldeles skräckslagen.

Ju tystare jag blev desto argare blev hon. Hon skrek att jag skulle svara henne omedelbart. Vem var jag? En ganska svår fråga för en 10-åring att svara på. Visste du vem du var när du var liten?

Jag visste bara att jag hade hela livet framför mig. Att jag längtade till framtiden då jag kunde bygga upp ett eget Jag. Jag hade alltid sett på de vuxna som en slags trygghet. Framför allt när barnen på skolgården kallade mig för namn jag inte ville höra.

När jag började inse att jag inte skulle bli insläppt så började jag gråta. Tårarna rann och kvinnan såg alldeles suddig ut framför mina ögon. Jag minns att hon sa: Du måste väl förstå att man inte bara kan släppa in vem som helst, sådär?!

Hon hulkade fram orden mellan tårarna. Jag bor här. Minns inte om hon hörde vad jag sa.

Kvinnan envisades med ett förhör. Det kändes så. Och jag kände hur hjärtslagen slog snabbare och hur händerna kallsvettades. Någonstans tyckte jag höra din lillebror. Han kom gående på gården med en fotboll i famnen. Vid hans sida gick hans klasskompis, Noah. Noah skrek så att hela gården hörde - jag glömmer det aldrig:

Flytta på dig, kärringjävél!

Din bror tog tag i portdörren medan hans kompis kastade fotbollen så att den nästan landade på kvinnan.

De skrek GOAAAAL och sprang in i svalen. Efter den dagen såg jag aldrig kvinnan mer.

Nu när jag blivit äldre kan jag ofta tänka på den där händelsen. Hur att tillhöra blev ett sorts maktspel i vem som hade rätt att vistas på de *rätta* platserna, och rädslan i människors blickar när de möter en okänd blick som inte liknar deras.

Vad det gör med människor när hatet är så starkt präglat inom dem. Kanske är det mest rädslan som styr? Kanske är det områdena, bostäderna, placerandet av varandra i fack som göder Den stora Rädslan? Och hur bemöter man den stora Rädslan när man själv är Faran?

Kära Nasrin,

Ibland tänker jag på din text du skrev på författarskolan. Den om lekparken och nazisterna. Vi vittnar båda om ensamheten. Erfarenheten. Utanförskapet.

Minns du hur de såg på oss? De lämnade ett motstånd i våra kroppar. Tillät vi dem? Jag vet inte, minns inte. Kanske delade de utanförskapet med oss, inte samma givetvis, men något annat? Kanske gjorde de oss starkare när hatet växte i deras ögon, minns du vi sprang snabbare än dem.

Så kom framtiden som begärde någonting av oss – vi tog plats, slöt oss samman. Vi möttes på en författarskola och jag tror min blick sa att det var kärlek från första dagen jag såg dig igen, efter alla år. Du bar på en tung laptop som du hade fäst antifascistiska klistermärken på.

En eftermiddag efter kursen frågade du mig om jag ville ta en öl och om jag också skrev om sex? Vi rörde oss bland Långgatorna. Hade inte funderat på det. Men när din hand öppnade dörren mot baren så vittnade mitt inre om en ihållande längtan hos mig. Du bjöd in en man som du hade känt sedan innan men jag hade bara vilja att fortsätta se på hur du förde dig, hur du pratade. Hur rummet blev mer välkomnande när du satt bredvid mig.

För första gången kände jag mig trygg med en människa, med en vän. Att inte ha setts på flera månader, snart två år – ett förödande tillstånd. Jag vill att du ska veta de fel jag gjort på vägen. Jag skulle lyssnat på dig. Släppa händerna fria. Tvätta sig från kärlekar som inte känts hemma för en. Som inte längre göder en. Kära Nasrin - jag väntar på ditt svar.

//Marie